

BAKIŞ MEVZUAT

BAŞLIK	TÜRK TİCARET KANUNUNUN 376 NCI MADDESİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ DEĞİŞİKLİĞİ
Sayı	2020/113
ÖZET	Tebliğde, sermayenin kaybı, borca batık olma durumuna ilişkin düzenlemelerde değişiklik yapıldı.

Ticaret Bakanlığınca çıkarılan ve 15.09.2018 tarihli ve 30536 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan **6102 SAYILI TÜRK TİCARET KANUNUNUN 376 NCI MADDESİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA TEBLİĞ**’de 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun 376’ncı maddesi kapsamında sermayenin kaybı veya borca batık olma durumlarında uyulacak usul ve esaslar hakkında açıklamalarda bulunulmuştu.

26.12.2020 tarih ve 31346 sayılı Resmî Gazete’de *6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun 376’ncı Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ* ile bu Tebliğde değişiklikler yapıldı.

Bu değişiklikler, aşağıdaki konulara ilişkindir.

1. Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının karşılıksız kalması durumunun; zararın, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının yarısına eşit veya bu tutardan çok ve üçte ikisinden az olması hali olduğu belirtildi.
2. Sermaye ve kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının özvarlık içerisinde korunması şartıyla, sermaye asgari sermaye tutarına kadar indirilebilecektir.
3. Sermaye tamamlama fonu yalnızca zararların mahsup edilmesi suretiyle kullanılabilir.
4. Tebliğin kur farklarından doğan zararlara ilişkin geçici 1’inci maddesinde değişiklik yapılarak 1/1/2023 tarihine kadar, Kanunun 376 ncı maddesi kapsamında sermaye kaybı veya borca batık olma durumuna ilişkin yapılan hesaplamalarda, henüz ifa edilmemiş yabancı para cinsi yükümlülüklerden doğan kur farkı zararlarının tamamının dikkate alınmayabileceği düzenlemesine **ek olarak** 2020 ve 2021 yıllarında tahakkuk eden kiralamalardan kaynaklanan giderler, amortismanlar ve personel giderlerinin toplamının yarısının dikkate alınmayabileceği ve bu tutarların belirlenmesinde mükerrerlik oluşmayacak şekilde hesaplama yapılacağı ve yapılacak hesaplamalara ilişkin olarak 13 üncü madde uyarınca hazırlanan finansal tablolarda herhangi bir kayda yer verilmeyerek, bu durumun bilgi mahiyetinde dipnotlarda **gösterileceği** belirtilmiştir.

13’üncü maddeye göre şirketlerin sermaye kaybı veya borca batık olma durumları, Kanunun 88 inci maddesine göre hazırlanacak finansal tablolar esas alınarak belirlenir. Finansal tabloların düzenlenmesinde ihtiyari olarak Türkiye Muhasebe Standartlarının uygulanmasının tercih edilmesi halinde, bahsi geçen durum bu şekilde hazırlanan finansal tablolar üzerinden değerlendirilir.

Yapılan değişiklikler aşağıda gösterilmiştir.

Tebliğ Düzenlemesi	Tebliğin Değiştirilen Hali
<p>MADDE 1 – 14/9/2018 tarihli ve 30536 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun 376’ncı Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğin 6’ncı maddesinin başlığı “Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının zarar sebebiyle karşılıksız kalması halinde genel kurul” olarak değiştirilmiş ve aynı maddenin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.</p> <p>“(1) Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının karşılıksız kalması durumu zararın, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının yarısına eşit veya bu tutardan çok ve üçte ikisinden az olmasıdır. Bu durumda yönetim organı, genel kurula uygun gördüğü iyileştirici önlemleri sunar.”</p>	<p>Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının zarar sebebiyle karşılıksız kalması halinde genel kurul</p> <p>MADDE 6 –</p> <p>(1) Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının karşılıksız kalması durumu zararın, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının yarısına eşit veya bu tutardan çok ve üçte ikisinden az olmasıdır. Bu durumda yönetim organı, genel kurula uygun gördüğü iyileştirici önlemleri sunar.</p> <p>(2) Yönetim organı, son bilançoyu genel kurula sunarak şirketin finansal yönden bulunduğu durumu bütün açıklığıyla ve her ortağın anlayabileceği şekilde anlatır. Bu hususta genel kurula rapor da sunulabilir.</p> <p>(3) Yönetim organı, şirketin mali durumundaki kötüleşmeyi ortadan kaldırmak veya en azından etkilerini hafifletmek amacıyla, uygun gördüğü sermayenin tamamlanması, sermaye artırımı, bazı üretim birimlerinin veya bölümlerinin kapatılması ya da küçültülmesi, iştiraklerin satışı, pazarlama sisteminin değiştirilmesi gibi iyileştirici önlemleri alternatifli ve karşılaştırılmalı olarak aynı genel kurula sunar ve açıklar.</p> <p>(4) Genel kurul, sunulan iyileştirici önlemleri aynen kabul edebileceği gibi değiştirerek de kabul edebilir ya da sunulan önlemler dışında başka bir önlemin uygulanmasına karar verebilir.</p>
<p>MADDE 2 – Aynı Tebliğin 7 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kalması” ibaresi “Zararın, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının üçte ikisine eşit veya bu tutardan çok olması” olarak değiştirilmiş ve aynı fıkranın (a) bendinde yer alan “Sermayenin üçte biri ile yetinilmesine ve” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.</p>	<p>Sermaye ile Kanuni Yedek Akçeler Toplamının En Az Üçte İkisinin Zarar Sebebiyle Karşılıksız Kalması Halinde Genel Kurul</p> <p>MADDE 7 –</p> <p>(1) Zararın, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının üçte ikisine eşit veya bu tutardan çok olması halinde, toplantıya çağrılan genel kurul;</p> <p>a) Kanunun 473 ilâ 475 inci maddelerine göre sermaye azaltımı yapılmasına,</p> <p>b) Sermayenin tamamlanmasına,</p> <p>c) Sermayenin artırılmasına, karar verebilir.</p>
<p>MADDE 3 – Aynı Tebliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “sermayenin üçte biriyle” ibaresi “kalan sermayeyle” olarak değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir.</p> <p>“Sermaye ve kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının özvarlık içerisinde korunması şartıyla, sermaye asgari sermaye tutarına kadar indirilebilir.”</p>	<p>Sermayenin azaltılması</p> <p>MADDE 8 –</p> <p>(1) Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az üçte ikisi zarar sebebiyle karşılıksız kalan şirketin genel kurulu, kalan sermayeyle yetinmeye karar verdiği takdirde sermaye azaltımı Kanunun 473 ilâ 475 inci maddelerine göre yapılır. Sermaye ve kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının özvarlık içerisinde korunması şartıyla, sermaye asgari sermaye tutarına kadar indirilebilir.</p> <p>(2) Bu madde kapsamında yapılacak sermaye azaltımında yönetim organı, alacaklıları çağırılmadan ve bunların haklarının ödenmesinden veya teminat altına alınmasından vazgeçebilir.</p>

<p>MADDE 4 – Aynı Tebliğin 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.</p> <p>“Sermaye tamamlama fonu yalnızca zararların mahsup edilmesi suretiyle kullanılabilir.”</p>	<p>Sermayenin tamamlanması</p> <p>MADDE 9 –</p> <p>(1) Sermayenin tamamlanması, bilanço açıklarının ortakların tamamı veya bazı ortaklar tarafından kapatılmasıdır. Kanuni yedek akçelerin yitirilen kısımlarının tamamlanmasına gerek yoktur. Sermayenin tamamlanmasına karar verilmesi halinde her ortak zarar sebebiyle karşılıksız kalan tutarı kapatacak miktarda parayı vermekle yükümlüdür. Her ortak, payı oranında tamamlamaya katılabilir ve verdiği geri alamaz. Bu yükümlülük, sermaye konulması veya borç verilmesi niteliğinde olmayıp karşılıksızdır. Ayrıca yapılan ödemeler, gelecekte yapılacak sermaye artırımına mahsuben bir avans olarak nitelendirilmez.</p> <p>(2) Sermayenin tamamlanmasında, anonim ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler bakımından Kanunun 421 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi, limited şirketler bakımından ise 603 ve devamı maddeleri uygulanır. Sermayenin tamamlanamaması, bazı ortakların kendi istekleriyle tamamlama yapmasına engel oluşturmaz.</p> <p>(3) Bilanço zararlarının kapatılması için getirilen yükümlülükler uyarınca yapılan ödemeler öz kaynaklar içerisinde sermaye tamamlama fonu hesabında toplanır ve takip edilir. Sermaye tamamlama fonu yalnızca zararların mahsup edilmesi suretiyle kullanılabilir.</p>
<p>MADDE 5 – Aynı Tebliğin 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.</p> <p>“MADDE 10 – (1) Halka açık anonim şirketler için sermaye piyasası mevzuatı hükümleri saklı kalmak kaydıyla genel kurul tarafından;</p> <p>a) Sermayenin zarar sonucu ortaya çıkan kayıp kadar azaltılması ile birlikte eş zamanlı olarak istenilen tutarda artırımına karar verilebilir. Sermayenin azaltılması işlemi ile birlikte eş zamanlı sermaye artırımında nakdi sermaye taahhüdü Kanunun 344 üncü ve 585 inci maddelerine uygun olarak ödenir.</p> <p>b) Sermayenin zarar sonucu ortaya çıkan kayıp kadar azaltılması yoluna gidilmeden sermaye artırımına karar verilebilir. Bu şekilde yapılacak sermaye artırımında, tescil edilecek sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının özvarlık içerisinde korunmasını sağlayacak tutarın sermaye artırımının tescilinden önce ödenmesi zorunludur.</p> <p>c) Aynı genel kurul toplantısında, bedelleri tamamen ödemek suretiyle, (b) bendindeki koşul aranmaksızın, sermayenin istenilen düzeyde artırılmasına ve daha sonra azaltılmasına karar verilebilir. Bu şekilde gerçekleştirilecek işlemler sonucunda, tescil edilecek sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının özvarlık içinde korunması zorunludur.”</p>	<p>Sermayenin artırılması</p> <p>MADDE 10 –</p> <p>(1) Halka açık anonim şirketler için sermaye piyasası mevzuatı hükümleri saklı kalmak kaydıyla genel kurul tarafından;</p> <p>a) Sermayenin zarar sonucu ortaya çıkan kayıp kadar azaltılması ile birlikte eş zamanlı olarak istenilen tutarda artırımına karar verilebilir. Sermayenin azaltılması işlemi ile birlikte eş zamanlı sermaye artırımında nakdi sermaye taahhüdü Kanunun 344 üncü ve 585 inci maddelerine uygun olarak ödenir.</p> <p>b) Sermayenin zarar sonucu ortaya çıkan kayıp kadar azaltılması yoluna gidilmeden sermaye artırımına karar verilebilir. Bu şekilde yapılacak sermaye artırımında, tescil edilecek sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının özvarlık içerisinde korunmasını sağlayacak tutarın sermaye artırımının tescilinden önce ödenmesi zorunludur.</p> <p>c) Aynı genel kurul toplantısında, bedelleri tamamen ödemek suretiyle, (b) bendindeki koşul aranmaksızın, sermayenin istenilen düzeyde artırılmasına ve daha sonra azaltılmasına karar verilebilir. Bu şekilde gerçekleştirilecek işlemler sonucunda, tescil edilecek sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının özvarlık içinde korunması zorunludur.</p>
<p>MADDE 6 – Aynı Tebliğin geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “kur farkı zararları” ibaresi “kur farkı zararlarının tamamı ile 2020 ve 2021 yıllarında tahakkuk eden kiralamalardan kaynaklanan giderler, amortismanlar ve personel giderlerinin toplamının yarısı” olarak değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki cümleler eklenmiştir.</p> <p>“Bu tutarların belirlenmesinde mükerrerlik olmayacak şekilde hesaplama yapılır. Bu fıkra</p>	<p>GEÇİCİ MADDE 1 –</p> <p>(1) 1/1/2023 tarihine kadar, Kanunun 376 ncı maddesi kapsamında sermaye kaybı veya borca batık olma durumuna ilişkin yapılan hesaplamalarda, henüz ifa edilmemiş yabancı para cinsi yükümlülüklerden doğan kur farkı zararlarının tamamı ile 2020 ve 2021 yıllarında tahakkuk eden kiralamalardan kaynaklanan giderler, amortismanlar ve personel giderlerinin toplamının yarısı dikkate alınmayabilir.</p>

kapsamında yapılacak hesaplamalara ilişkin olarak 13 üncü madde uyarınca hazırlanan finansal tablolarda herhangi bir kayda yer verilmeyerek, bu durum bilgi mahiyetinde dipnotlarda gösterilir.”	Bu tutarların belirlenmesinde mükerrerlik oluşmayacak şekilde hesaplama yapılır. Bu fıkra kapsamında yapılacak hesaplamalara ilişkin olarak 13 üncü madde ¹ uyarınca hazırlanan finansal tablolarda herhangi bir kayda yer verilmeyerek, bu durum bilgi mahiyetinde dipnotlarda gösterilir.
--	--

Tebliğ, ekte verilmiştir.

BAKIŞ YMM VE BAĞIMSIZ DENETİM A.Ş

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR

İLHAN ALKILIÇ

¹ Esas alınacak finansal tablolar

MADDE 13 – (1) Şirketlerin sermaye kaybı veya borca batık olma durumları, Kanunun 88 inci maddesine göre hazırlanacak finansal tablolar esas alınarak belirlenir. Finansal tabloların düzenlenmesinde ihtiyari olarak Türkiye Muhasebe Standartlarının uygulanmasının tercih edilmesi halinde, bahsi geçen durum bu şekilde hazırlanan finansal tablolar üzerinden değerlendirilir.

TEBLİĞ

Ticaret Bakanlığından:

**6102 SAYILI TÜRK TİCARET KANUNUNUN 376 NCİ MADDESİNİN
UYGULANMASINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR
HAKKINDA TEBLİĞDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ**

MADDE 1 – 14/9/2018 tarihli ve 30536 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununun 376 ncı Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğın 6 ncı maddesinin başlığı “Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının zarar sebebiyle karşılıksız kalması halinde genel kurul” olarak değiştirilmiş ve aynı maddenin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının karşılıksız kalması durumu zararın, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının yarısına eşit veya bu tutardan çok ve üçte ikisinden az olmasıdır. Bu durumda yönetim organı, genel kurula uygun gördüğü iyileştirici önlemleri sunar.”

MADDE 2 – Aynı Tebliğın 7 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kalması” ibaresi “Zararın, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının üçte ikisine eşit veya bu tutardan çok olması” olarak değiştirilmiş ve aynı fıkranın (a) bendinde yer alan “Sermayenin üçte biri ile yetinilmesine ve” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3 – Aynı Tebliğın 8 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “sermayenin üçte biriyle” ibaresi “kalan sermayeyle” olarak değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir.
“Sermaye ve kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının özvarlık içerisinde korunması şartıyla, sermaye asgari sermaye tutarına kadar indirilebilir.”

MADDE 4 – Aynı Tebliğın 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.
“Sermaye tamamlama fonu yalnızca zararların mahsup edilmesi suretiyle kullanılabilir.”

MADDE 5 – Aynı Tebliğın 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 10** – (1) Halka açık anonim şirketler için sermaye piyasası mevzuatı hükümleri saklı kalmak kaydıyla genel kurul tarafından;

a) Sermayenin zarar sonucu ortaya çıkan kayıp kadar azaltılması ile birlikte eş zamanlı olarak istenilen tutarda artırımına karar verilebilir. Sermayenin azaltılması işlemi ile birlikte eş zamanlı sermaye artırımında nakdi sermaye taahhüdü Kanunun 344 üncü ve 585 inci maddelerine uygun olarak ödenir.

b) Sermayenin zarar sonucu ortaya çıkan kayıp kadar azaltılması yoluna gidilmeden sermaye artırımına karar verilebilir. Bu şekilde yapılacak sermaye artırımında, tescil edilecek sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının özvarlık içerisinde korunmasını sağlayacak tutarın sermaye artırımının tescilinden önce ödemesi zorunludur.

c) Aynı genel kurul toplantısında, bedelleri tamamen ödemek suretiyle, (b) bendindeki koşul aranmaksızın, sermayenin istenilen düzeyde artırılmasına ve daha sonra azaltılmasına karar verilebilir. Bu şekilde gerçekteştirilecek işlemler sonucunda, tescil edilecek sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının özvarlık içinde korunması zorunludur.”

MADDE 6 – Aynı Tebliğın geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “kur farkı zararları” ibaresi “kur farkı zararlarının tamamı ile 2020 ve 2021 yıllarında tahakkuk eden kiralamalardan kaynaklanan giderler, amortismanlar ve personel giderlerinin toplamının yarısı” olarak değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Bu tutarların belirlenmesinde mükerrerlik olmayacak şekilde hesaplama yapılır. Bu fıkra kapsamında yapılacak hesaplamalara ilişkin olarak 13 üncü madde uyarınca hazırlanan finansal tablolarda herhangi bir kayda yer verilmeyerek, bu durum bilgi mahiyetinde dipnotlarda gösterilir.”

MADDE 7 – Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8 – Bu Tebliğ hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

Tebliğın Yayımlandığı Resmî Gazete’nin	
Tarihi	Sayısı
14/9/2018	30536